

1664

Baptista hit- és erkölcsstan

Helyi tantárgyi tanterv

9 – 12. évfolyam

Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnáziuma
Kiskunhalas

Jellege: GIMNÁZIUM 9 – 12 évfolyam

A tantárgy órakerete: (9-11. évfolyamokon 35 oktatási hét, 12. évfolyamon 30 oktatási hét)

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Évi órakeret</i>	<i>Kerettantervi órakeret (alapmodulok)</i>	<i>Helyi tervezésű órakeret (kiegészítő modulokkal)</i>
9.	2	70	55	15
10.	2	70	24	46
11.	2	70	34	36
12.	2	60	30	30

A tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési megjegyzések:

- A református középiskola tanulói több keresztyén felekezethez tartozhatnak. A hit- és erkölcs tanterv minden évfolyamon csoportbontásban kerül megtartásra. Minden tanuló a szülő nyilatkozata alapján vesz részt a keresztyén felekezetek szerinti hittanórákban (lehetőleg a saját felekezetének szerinti hit- és erkölcs órán).
- A társfelekezetek hit- és erkölcs tanórái is az iskolában kerülnek megtartásra. A hit- és erkölcs tanterv szakmai tartalma az adott felekezet hivatalosan elfogadott, hatályos hit- és erkölcs tanterve és tananyagai. Jelen helyi tanterv a református hit- és erkölcs helyi tantervét tartalmazza.
- Csoportváltás szülői (*nagykorú tanuló esetében tanuló*) kérelemre, a jogszabályban előírt határidőig, (*rendkívül indokolt esetben a tanév kezdetén*), az igazgató engedélye alapján lehetséges. Áttérő tanulónak a csoportváltást az igazgató az illetékes egyház képviselőjének nyilatkozata után engedélyezheti.
- A hit- és erkölcs órák része a gyülekezeti életbe való bekapcsolódás segítése, ill. a református gyülekezetek alapfogalmainak és világának megismertetése. Ennek érdekében egyes tanévekben, az egyes tanegységek során bevonásra kerülnek a helyi gyülekezet szolgálattelvői (lelkipásztor, presbiter, ifjúsági csoport vezetője stb.).
- Ugyancsak a gyülekezeti lét megismerése érdekében, egyes tanévekben, az egyes tanulóknak a helyi gyülekezetben, vagy más - környékbeli- gyülekezetben történő látogatása, istentiszteleti részvétele. Ezek az ajánlott, tanórán kívüli projektekhez tartoznak.
- A 12. évfolyamon az érettségi időpontja miatt rövidebb a tanév, így ott 72 óra helyett 64 tanóra tervezése történik.
- Az MRE hit- és erkölcs kerettanterve a középiskolai korosztály számára moduláris tervezéssel dolgozik. Ez az iskola gyakorlatában azt jelenti, hogy az alapmodulok helye (melyik évfolyamon melyiket tanulják) a helyi pedagógiai programban rögzített a

képzés során. A helyi tantervben szerepelnek a kiegészítő modulok választásának fő szempontjai is.

A kiegészítő modulokat az iskola az alábbi eljárásrend szerint választja ki: Az iskola hitoktatói munkaközössége minden év január 31-ig összeállítja a következő tanévre az egyes év

Bibliaismeret

Helyi tanterv

általános tantervű gimnáziumi tanulócsoportok részére

A tantárgy órakerete:

<i>Évfolyam</i>	<i>Hetek száma</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Évi órakeret</i>
9.	35	2	70
10.	35	2	70
11.	35	2	70
12.	30	2	60

A tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési megjegyzések:

- A felkészítést olyan tanórákon szervezzük, melyeken az egész osztály valamennyi tanulója részt vesz.
- Az iskola és a fenntartó a 9-12. évfolyamon a tantárgy óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére heti egy órával biztosítja.

A tantárgy helyi tantervét kidolgozta: Beke László

A helyi tanterv tantárgyi tantervének áttekintése:

9. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
Biblia	-	-	14
„Mi Atyánk”	-	-	14
Jézus Krisztus személye	-	-	22
Isten szólt...	-	-	20
Évfolyam összesen	-	-	70

10. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
A Nagy Parancsolatok	-	-	24
Királyok és Próféták I.	-	-	22
Az apostolok cselekedetei	-	-	24
Évfolyam összesen	-	-	70

11. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
Királyok és próféták II.	-	-	22
Pál levelei	-	-	16
Zsoltárok	-	-	16
Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	-	-	16
Évfolyam összesen	-	-	70

12. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
Helyem a világban	-	-	20
A Gyülekezet	-	-	14
Bölcsességirodalom	-	-	14
Életünk nagy kérdései	-	-	12
Évfolyam összesen	-	-	60

Bibliaismeret

Tantárgyi bevezető:

A Bibliaismeret alapvető *feladata* a Biblia igazságainak megismertetése, a Teremtő és Gondviselő Mennyei Atya bemutatása, és ezek alapján a diákok társaikhoz, családjukhoz és környezetükhöz való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása. A Biblia és annak tanítása több évezredes múltra tekint vissza. A köznevelésben most újból bevezetésre kerülő hittan létfontosságú ahhoz, hogy a felnövő generációk keresztény emberként tudjanak majd szembenézni korunk megannyi új és régi kihívásával. A tantárgy legfontosabb pedagógiai jellemzője az erkölcstannal megegyezően az értékek közvetítése, valamint az, hogy Isten Igéjének alpnormái egyre inkább a tanulók viselkedésének belső szabályozó erőivé váljanak.

A Bibliaismeret *középpontjában* a Mindenható Isten kijelentése áll, amely képes formálni a diákok személyiséget életkoruknak megfelelően – testi, szellemi és lelki értelemben egyaránt. Ez határozza meg a tanulás-tanítás folyamatát, illetve a tartalmának szerkezetét. A Biblia évezredek óta tartalmazza azokat az elidegeníthetetlen emberi jogokat, melyeket megfogalmaztak az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, valamint hazánk Alaptörvénye is rögzítette. Ezek a jogok alapvetően a közös teremttségünkől, istenképiségünkől illetve Isten felénk való szeretetéből származnak. Minden embernek joga van a szabad élethez. Isten Igéje hirdeti a személy egyediségét, értékes voltát és a fajra, nemre való megkülönböztetés nélküli méltóságát. Ugyanakkor határozottan tanít a bűn, erkölcstelenség romboló hatásáról, és hirdeti a kiutat ezekből Jézus Krisztus által. A Bibliaismeret magába foglalja az ember minden fontos viszonyulását – Istenhez, a jóhoz és gonoszhoz, önmagához, társaihoz és közösségeihez, környezetéhez és a világhoz –, mert ezek alapozzák meg azt az értékrendet, amelyre az ember döntései során támaszkodhat.

A Bibliaismeret egyben erkölcsi nevelés is. Egyik *célja* a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, az Isten Igéjében megfogalmazott és általában az európai keresztény kultúra alapvető erkölcsi értékeinek tanulmányozása és alkalmazása a mindennapokban – azzal a szándékkal, hogy mindez segítségükre legyen a megfelelő életvezetés és értékrend kialakításában, az önálló véleményformálásban, erkölcsi problémáik tudatosításában és a felelős döntéshozatalban. Az erkölcsi kérdésekről való gondolkodás során az elemi értékek fokozatosan értékrenddé, többé-kevésbé koherens, folyamatosan formálódó meggyőződéseké állnak össze, amelyek később meghatározó módon befolyásolják a felnőttkori keresztény életmódot, életfelfogást és életminőséget.

A Biblia értékközvetítő tanítás. Az isteni ihletettség, a több évezredes kipróbáltság és hatása a világra meggyőzően bemutatja, hogy napjainkban is létjogosult a belőle kiolvasható értékrend. Ezek alapján lehet véleményt formálni a cselekedetek és az elmulasztott cselekedetek, a társadalmi teljesítmények megítéléséről. Mindezek alapvetően összhangban állnak az egyetemes és európai emberi értékrenddel, amely az Alaptörvényből is megjelenik.

Az értékek és a normák világosan megfogalmazottak. *Vita és egyeztetés* tárgyát ezek megélése, megvalósulása képezheti napjaink társadalmában, amikor a környezet a korábbiaknál kevesebb biztos tájékozódási pontot kínál a fiatalok számára.

A *magatartást befolyásoló értékek/erények* egy része személyes jellegű, mivel az énnel és az identitással és az Istennel való személyes kapcsolatról szólnak. Más részük interperszonális – másokra és a hozzájuk fűződő kapcsolatainkra vonatkozik. S megint más részük alapvetően társadalmi jellegű – közösségeinkhez és környezetünk egészéhez kapcsolódva fontos szerepet játszik abban, hogy világunk élhető, áldott és utódainkra is átörökíthető maradjon. A Biblia mindezt a két nagy parancsolatban foglalja össze: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. ...Szeresd felebarátodat, mint magadat. (Máté evangéliuma 22. rész 37. 39. vers)

A *tananyag felépítése* egyrészt lineáris, hiszen sorba veszi a Bibliai történeteket, másrészt pedig spirális szerkezetű, mert az ünnepkörök évfolyamonként ismétlődően megjelennek. A nyolcadik évfolyamon pedig, előkerülnek a Biblia üzenete alapján az kamaszkor nagy kérdései, helyünk a világban.

A *hittantanár, Bibliaismeret tanító feladata* elsősorban a Biblia és annak üzenetének megszerettetése. Történeteken, tanításokon keresztül segítheti a diákok ismeretének bővülését, de ezeken keresztül be kell mutatnia a napjainkban is jelen lévő és szerető Istent. Tagadhatatlan azonban, hogy az eredmény döntő mértékben nem a közlések tartalmán, hanem a közvetítés módján múlik. Egy hiteles felnőtt, akinek Istenben vetett hite összhangban van a tetteivel, csupán a *példája révén* erősebb és maradandóbb erkölcsi hatást tud gyakorolni a gyerekekre, mint mások a szavaikkal.

A Bibliaismeret tanítását többféle *pedagógiai módszer* és tevékenység segítheti, amelyek legfontosabb közös jellemzője az élményszerűség, a fizikai, szellemi és lelki értelemben vett cselekvő tanulói részvétel. A Bibliaórák munkaformája lehet sok egyéb mellett: a beszélgetés, az önkifejező alkotás, a szerepjáték, a megfigyelés, a kérdezés, valamint az iskolai és a helyi közösség életébe, esetleges problémáinak megoldásába, a különböző szintű közösségi életbe való tevékeny bekapcsolódás például az ünnepkörök révén.

Mindezzel összhangban az *értékelés* módja is részben eltér a hagyományos tantárgyi értékeléstől, miközben megtarthatja annak felépítését. A tanulók osztályzatokat kapnak. A fakultatív bibliaismeret oktatás során nem értékeljük a tanulókat, a bizonyítványban jelezzük, hogy részt vettek a bibliaismeret órákon.

Osztályzattal értékelhető az egyéni vagy közös feladatokban való részvétel, illetve egy-egy konkrét tevékenység. Soha nem irányulhat viszont az értékelés azoknak a személyes vélekedéseknek a minősítésére vagy osztályozására, amelyek az egyén életszemléletét tükrözi.

Fontos, hogy tanulóink folyamatos visszajelzést, pozitív megerősítést kapjanak munkájukról. A tanár az értékelésben arra fókuszáljon, mi az, amit a tanuló tud. A

bibliaismeret órákon nem a memória, nem a logika vagy a kézügyesség a lényeg. A tananyag átadásánál a tanárnak arra kell törekednie, hogy a tanulók aktív órai részvétele során a tanítási órán elsajátítsák a szükséges ismereteket. A megszerzett tudásról az egyes fejezeteket követő írásbeli témazárók segítségével tájékozódhatunk, vagy projektfeladatokat adhatunk, s a projektmunkát értékelhetjük a témakör végén. Azonban ügyelnünk kell arra, hogy a bibliaismeret nem válhat a tanulók számára egy a többi tantárgyhoz hasonló számonkérési kötelezettséggel követelő ismeretanyaggá. Meg kell őrizni azt a többletet, amit a Biblia lelkülete és értékrendje képvisel. Az érdemjegyek kialakítása a humán tantárgyak értékelési módszerét kövesse.

9. osztály
Heti óraszám: 2
Éves óraszám: 70

Tematikai egység	Biblia	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A Bibliáról megszerzett előzetes tudás. A családi, egyházi hitélet tapasztalata.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók megismertetése, érdeklődésének felkeltése a Biblia iránt. A Biblia páratlan voltának megértése. Felismerni Isten üzenetként a Bibliát	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>A Biblia Isten üzenete</i> Mit jelent az Ószövetség illetve Újszövetség elnevezés? Hogyan tájékozódunk a Bibliában? A Biblia „Istentől ihletett” Hogyan szól az Isten az emberekhez? Miért olvassuk a Bibliát? <i>A Biblia keletkezése</i> Hogyan keletkezett az Ószövetség? Hogyan keletkezett az Újszövetség? A Biblia nyelvei A Biblia első fordításai A Biblia és a reformáció A Biblia a legek könyve <i>A Biblia szerkezete – Az Ószövetség könyvei</i> A törvény Történeti könyvek Költészeti és bölcséleti könyvek Prófétai könyvek <i>A Biblia szerkezete – Az Újszövetség könyvei</i> Az Újszövetség történeti könyvei Az apostolok levelei A Jelenések könyve		<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Ókori népek történelme, Termékeny félhold, Egyiptom, Palesztina, Római Birodalom <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Nyelv kifejező eszközei, írásbeliség <i>Idegen nyelv:</i> A nyelvi fordítás nehézségei

<i>A Biblia megbízhatósága - A Biblia világa</i> Belső és külső bizonyítékok a megbízhatóságra A régészeti feltárások A Biblia tudományos pontossága A Holt-tengeri tekercek A Biblia világa	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Biblia, Bibliai nyelvek, Ószövetség, Újszövetség, Megbízhatóság, Ihletettség, Bizonyíték
Helyi többlet óraszám: 1 óra	<i>A megszerzett ismeretek bevésése: keresés számítógépes bibliai szövegekben. Biblia-olvasó napló készítése.</i>

Tematikai egység	„Mi Atyánk”	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A családi, egyházi hitélet tapasztalata.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Felismerni, hogy a Teremtő Isten egyben gondviselőnk, segítőnk és mennyei atyánk is lehet. Tudatosítani, hogy Istennek jó terve van az emberrel, a bűn és gonoszság ellenére is.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Az Atya</i> Az imádság: beszélgetés Istennel. Isten tulajdonságai A tékozló fiú története <i>Isten a Teremtő</i> Teremtés napjai Isten az Ő Szavával teremtett Az ember teremtése Az Isten által megteremtett világ jó volt <i>A jó és rossz</i> A bűneset A bűn következményei <i>Isten a Gondviselő</i> Mindennapi kenyérünk A csoda Az aggodalmaskodás Az ötezer ember megvendéglése <i>Megbocsátás</i> A gonosz szolga Megbocsátás titka Irgalom		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> a közlési szándéknak megfelelő nyelvi és nem nyelvi jelek használata; mindennapi kommunikációs szituációk gyakorlása. <i>Dráma és tánc:</i> együttműködés szituációs játékokban, aktív szereplőként bekapcsolódni a megbeszélésekbe. <i>Természetismeret:</i> A természeti környezet sokszínűsége
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Imádság, teremtés, Bűn, Gonosz, Gondviselés, Csoda, Aggodalom, Megbocsátás, Irgalom	

Helyi többlet óraszám: 1 óra	Összefoglalás – számonkérés: A memoriterek változatos formában történő számonkérése. Bibliai helyek visszakeresése. Alapfogalmak értelmező jellegű használata.

Tematikai egység	Jézus Krisztus személye	Órakeret 22 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A megelőző tematikai egységek Jézus Krisztusról szóló tanításai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megismerni Jézus Krisztus születésének, életének, halálának és feltámadásának körülményeit. Felismerni, hogy Jézus Krisztus emberként és egyben Istenként volt jelen a földön. Meglátni, hogy Jézus Krisztus valódi segítséget tudott adni az emberi szükségésekre.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Jézus születése</i> Karácsony Menekülés Egyiptomba, Betlehemi gyermekgyilkosság <i>Keresztelő János</i> Keresztelő János személye A bemenítés – keresztség Jézus bemenítkezése <i>A jó pásztor</i> Jézus, mint a jó pásztor A juhok és a pásztor Az elveszett juh <i>A világ világossága</i> Jézus Krisztus, a világ világossága A vak Bartimeus története <i>Út, igazság, élet</i> Jézus Krisztus az út, igazság, élet Zákeus története <i>Virágvasárnap</i> Virágvasárnap története Jézus Krisztus a király <i>Nagyhét</i> Nagycsütörtök Az utolsó vacsora Jézus az élet kenyere Nagypéntek: Jézus pere és halála <i>Húsvét</i> Jézus Krisztus feltámadása A feltámadt Jézus szemtanúi Jézus Krisztus a feltámadás és az élet		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> műfaji jellegzetességek, szituációs kommunikáció gyakorlása <i>Dráma és tánc:</i> Dramatizált előadása a történetnek <i>Természetismeret:</i> Az ember és az állatvilág kapcsolata, az emberi test <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Római birodalom kora, Palesztina, Hellén kultúra <i>Vizuális kultúra:</i> A témákhoz kapcsolódó képzőművészeti alkotások

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Megváltás, Áldozat, Kereszttség, Bemerítés, Kereszthalál, Feltámadás
Helyi többlet óraszám: 1 óra	„Passió” c. film elemzése

Tematikai egység	Isten szólt... Isten üzenete az Ószövetségben az özönvíztől Dávid királyig	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	Az előző tematikai egységek Ószövetségi vonatkozású témái	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megérteni az Ószövetségi történetek alapján, hogy Isten különböző módokon szól az emberekhez. Felismerni, hogy érdemes Isten vezetéséhez igazítani az életünket.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Isten szava az Ősidőkben</i> Isten szólt Nőéhez - Az özönvíz története Szemben Isten szavával -Bábel tornya <i>Isten szava az Ősatyákhoz</i> Isten szólt Ábrahámhoz - Ábrahám élete Isten szólt Jákóbbhoz - Jákób tusakodása <i>Isten terve és szabadítása</i> Isten szólt Józsefhez - József élete Isten szólt Mózeshez - A tíz csapás Isten szólt Józsuéhez - Jerikó elfoglalása <i>Isten szava a királyság korában</i> Isten szól a prófétán keresztül – A kiválasztás Saul engedetlensége - A bűn Dávid és Góliát - A hit Dávid és Jonatán – Barátság		<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Óskor, Ókor, Birodalmak kialakulása, Egyiptom <i>Vizuális kultúra:</i> Az események megjelenítése különböző képzőművészeti eszközökkel <i>Dráma és tánc:</i> történetek feldolgozása különféle drámajátékos tevékenységekkel.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Özönvíz, Bábel, Elhívás, Engedelmesség, Kiválasztás, Bűn, Hit, Barátság	
Helyi többlet óraszám: 1 óra	<u>Vita:</u> Rend és fegyelem, vagy mindenki azt csinálja, amit akar? <u>Beszélgetés:</u> a vezetők feladatai, kötelességei és lehetőségei.	

10. osztály
Heti óraszám: 2
Éves óraszám: 70

Tematikai egység	A Nagy parancsolatok		Órakeret 24 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A Bibliaismeret tárgy 9. osztályban tanult tematikai egységei		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megismerni a Tízparancsolat törvényeit. Megérteni az Isteni parancsolatok célját. Felismerni a Szeretet parancsának egyediségét.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok	
<i>A Tízparancsolat</i> 1. parancsolat - Az Egy Isten tisztelete -Dániel barátai a tüzes kemencében 2. parancsolat - A láthatatlan Isten tisztelete Az aranyborjú 3. parancsolat - Isten nevének tisztelete Beszédünk, Péter fogadkozása 4. parancsolat - Nyugalomnap tisztelete Teremtés, Manna 5. parancsolat - Szülők tisztelete Ézsau és Jákób 6. parancsolat - Az élet tisztelete Jézus tanítása, Káin és Ábel 7. parancsolat - A házasság tisztelete Dávid és Bethsabé 8. parancsolat - A tulajdon tisztelete Ákán bűne 9. parancsolat - Az igazság tisztelete Jézus a nagytanács előtt 10. parancsolat – A megelégedettség tisztelete Nábót szőlője <i>A Szeretet parancsolata</i> Isten szeretete és az ember szeretete Szeretetnyelv		<i>Természetismeret:</i> Természeti törvények <i>Erkölcstan:</i> A tisztelet fogalma, határai, hatásai, elvárások, tekintély <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> a tömegkommunikáció legfőbb üzeneteinek dekódolása. <i>Vizuális kultúra:</i> Szabad asszociációs és vizuális játékok az adott témára a (tisztelet, félelem, gyűlölet, kísértés, lopás, hazugság). Az előhívott impressziók megjelenítése síkban, térben, időben.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tisztelet, Szentség, Nyugalomnap, Bálvány, Szeretet, Tulajdon, Megelégedettség, Házasság, Szülők		
Helyi többlet óraszám: 1 óra	<i>Beszélgetés a szeretetről / boldogságról: kinek mit jelent. A szeretet/ boldogság jellemzőinek kigyűjtése. Opció: A szeretet himnuszának vagy egy részének memoriter ismerete.</i>		

Tematikai egység	Királyok és próféták I.	Órakeret 22 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 9. osztályos Bibliaismeret „Isten szólt...” tematikai egysége, a 10. osztályos Bibliaismeret „Nagy parancsolatok” tematikai egysége	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megismerkedni az Ószövetségi királyok életével, jó és rossz döntéseivel. Megérteni a próféták szolgálatát a bibliai történeteken keresztül Felismerni Isten történelemformáló tervét.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Salamon</i> Salamon királysága Salamon bölcsességet kér az Úrtól Salamon ítélete Salamoni templom <i>Az ország kettészakadása</i> A kettészakadás okai Az ország kettészakadásának következményei <i>Illés próféta</i> Illés a sareptai özvegynél Istenítélet a Karmel-hegyen Illés menekülés – Isten gondviselése Illés elragadtatása <i>Elizeus próféta</i> Elizeus története A sunemi asszony története Naámán gyógyulása		<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Időszalag készítése Régészeti kutatások a templom környékén <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> képek és formák a költészetben; az irodalmi művek szóbeli és írásbeli szövegműfajainak jellemzői. <i>Vizuális kultúra, Mozgóképkultúra és médiaismeret</i> Irodalmi, zenei, filmes élmények felidézése, s a létrejött személyes tartalmak megjelenítése a kifejezési szándéknak megfelelő anyagok, eszközök, méretek felhasználásával (pl. színes, grafikai technika, mintázás, konstruálás, installáció talált tárgyakból, fotó).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Bölcsesség, Hatalom, Templom, Isten lakhelye, Próféta, Elragadtatás	
Helyi többlet óraszám: 1 óra	<i>Kooperatív csoportmunkával készített kiselőadások és azok bemutatása.</i>	

Tematikai egység	Az apostolok cselekedetei	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 9. osztályos Bibliaismeret Jézus Krisztus személye tematikai egysége	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megismerkedni az apostoli korról, az Egyház kialakulásával, az első gyülekezetek születésével. Megérteni Pünkösöd lényegét és üzenetét.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Mennybemenetel és Pünkösöd</i> Jézus mennybemenetelének története Az első Pünkösöd eseményei <i>Pál apostol</i> Pál megtérése A pogányok megtérése, az Antiókhiai gyülekezet Pál misszióútjai Pál Jeruzsálembe megy és elfogják Pál a császárhoz fellebbez (Fesztusz és Agrippa előtt) Pál hajótörése és megmenekülése Pál Máltán Pál Rómában		<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Római birodalom kiterjedése, felépítése, hatása, államszervezete, a római jog rendje <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Az irodalmi művek szóbeli és írásbeli szövegműfajainak jellemzői. <i>Dráma és tánc</i> Érzékelés, megfigyelés, felismerés, emlékezet, fantázia, megjelenítés játéka.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Mennybemenetel, Pünkösöd, Megtérés, Szentlélek, Gyülekezet, Egyház, Misszió,	
Helyi többlet óraszám: 1 óra	Forráselemzés: a vonatkozó bibliai történet értelmezése.	
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	• Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban • A Biblia főbb jellemzőinek ismerete • Ismerje a következő bibliai történeteket: Dávid és Góliát, Jézus születése, halála és feltámadása, A jó pásztor története • A Miatyánk, az.1.Tim.3:16-17., és az 1.Sám 16:7/b memoriter szintű ismerete • Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: bűn, hit, Krisztus, szeretet • Tudja megfogalmazni az advent, a karácsony, a nagypéntek és a húsvét lényegét. • Ismerje Káin és Ábel, valamint Salamon ítéletének történetét. • A tíz parancsolat (2.Móz.20:2-17), a Péld. 9:10., az ApCsel 1:8. memoriter szintű ismerete • Tudja megfogalmazni a virágvasárnap és a pünkösöd, mint keresztény ünnep lényegét.	

11. osztály
Heti óraszám: 2
Éves óraszám: 70

Tematikai egység	Királyok és próféták II.	Órakeret 22 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	Az 10. osztályos Bibliaismeret Királyok és próféták I. tematikai egysége	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megismerkedni az Ószövetségi királyok életével, jó és rossz döntéseivel. Megérteni a próféták szolgálatát a bibliai történeteken keresztül. Felismerni Isten történelemformáló tervét.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Júda királyai és prófétái a babiloni fogság előtt</i> Ezékiás király Ézsaiás próféta elhívás és élete Manassé uralkodása Jósiás király Jeremiás próféta szolgálata <i>Isten népe a fogság idején</i> Eszter könyve Eszter Királynő lesz Eszter közbenjárása és a szabadulás Dániel Babilóniában A király álma Dániel az oroszlánok vermében <i>Jónás próféta</i> Jónás könyve Jónás az engedetlen próféta Ninive megtérése		<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Ókori birodalmak, Asszírnia, Új babilóniai birodalom, Egyiptom, történetírás, forráselemzés <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> A kommunikációs szituációk megfigyelése, megbeszélése és elemzése
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Királyság, Próféta, Fogság, Ítélet, Közbenjárás, Kijelentés, Megtérés	
Helyi többlet óraszám: 1 óra	<i>Diákok beszámolója egyéni kutatás alapján olyan rokon vagy ismerős életéről, aki fogságban volt. Vita: A fogság ítélet vagy lehetőség?</i>	

Tematikai egység	Pál levelei	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 10. osztályos Bibliaismeret Apostolok cselekedetei tematikai egysége	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Pál apostol leveleinek megismerése. Felismerni a levelekben található alapvető üzeneteket. Megérteni, hogy a levelek tanítása mit jelent számunkra.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Pál apostol válogatott levelei</i> Pál levele a rómaiakhoz -Hit általi megigazulás -Kegyelemből fakadó üdvösség Pál első levele a korinthusiakhoz -Szeretet himnusza Pál második levele a korinthusiakhoz -Ó- és Újszövetség kapcsolat Pál levele a galatákhöz -Törvény és kegyelem Pál levele az efézusiakhoz -Lelki fegyverzet Pál levele a filippiekhez -Krisztus himnusz Pál levele a kolosséiakhoz -A keresztyén család Pál első levele Timóteushoz -Példaadás		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> A levél, mint irodalmi műfaj, a himnusz <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Római birodalom kiterjedése, felépítése, hatása, államszervezete, a római jog rendje, család <i>Biológia- egészségtan:</i> leány és női, fiú és férfi szerepek a családban, a társadalomban;
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Levél, hit, megigazulás, kegyelem, üdvösség, szeretet, himnusz, Ószövetség, Újszövetség, Törvény, Kegyelem, Lelki fegyverzet, Keresztyén család	
Helyi többlet óraszám: 1 óra	Gyülekezeti kiszállás lehetőség: szolgálat és beszélgetés gyülekezeti tagokkal	

Tematikai egység	Zsoltárok	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 9. osztályos Bibliaismeret Biblia, Isten szólt... tematikai egységei	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megismerni a zsoltárköltészet műfaji sajátosságait. Megérteni az Istennel való kapcsolat kifejezésének fontosságát költészetben és énekekben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Zsoltárok könyve</i> Zsoltárok, mint a Biblia énekeskönyve Az Istenben bízó ember költészete Messiási zsoltárok A prófétikus üzenetek Pásztor metafora Isten szeretetének és hűségének költői kifejezése Bűnbánati zsoltár A megalázkodás és helyreállítás lehetősége Mózes imádsága A mulandó ember bizalma az örökkévaló Istenben Isten dicsőítése Isten magasztalásának sokszínűsége		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> A zsoltár, mint irodalmi kifejező eszköz, érzések, benyomások kifejezése a költészetben. <i>Biológia egészségtan:</i> mások megismerése, megítélése és a kommunikáció; alkalmazkodás, áldozatvállalás, konfliktuskezelés, probléma feloldás;

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Zsoltár, Isten dicsőítése, Magasztalás, Messiás, Prófécia, Metafora, Bűnbánat, Alázat,
<i>Helyi többlet óraszám: 1 óra</i>	<i>Projektmunka: kiscsoportban értékeljük Dávid király életrészeit, és jelenítsük meg egy-egy állóképben</i>

Tematikai egység	Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	Az 11. osztályos Bibliaismeret Pál levelei tematikai egysége	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az egyetemes levelek üzenetének megismerése és megértése. Felismerni az apokaliptikus kijelentés szimbólumait. Megérteni Isten végcélját a teremtett világgal.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>A zsidókhöz írt levél</i> A hit példaképei <i>Egyetemes levelek</i> Jakab levele A kísértés Péter első levele Tisztelet és engedelmség a hatalom képviselői felé <i>Jelenések könyve</i> Az apokaliptika János Patmosz szigetén A hét pecsét Krisztus ezeréves uralma Halottak feltámadása, Utolsó ítélet Új teremtés		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> A levél, mint irodalmi műfaj, az apokaliptikus irodalom <i>Földrajz:</i> Földközi tenger, Törökország, Görögország <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Római birodalom kiterjedése, felépítése, hatása, államszervezete, a római jog rendje, család egyenlőség és egyenlőtlenségek a társadalomban; állampolgári jogok és kötelességek;
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hit, példakép, kísértés, tisztelet, engedelmség, hatalom, apokaliptika, végidők, feltámadás, ítélet, új teremtés	
<i>Helyi többlet óraszám: 1 óra</i>	<i>Összefoglaló jegyzet készítése.</i>	

12. osztály
Heti óraszám: 2
Éves óraszám: 60

Tematikai egység	Helyem a világban	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 9. osztályos Bibliaismeret „Mi Atyánk” tematikai egysége	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A személyes jövőkép kialakításának ösztönzése, az egyéni és közösségi boldogulást támogató értékek melletti elköteleződés támogatása. Istentől származó értékes személyiségünk elfogadása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>A mester terve</i> Isten okkal, céllal teremtett Istennek terve van az életemmel <i>Személyiségünk felfedezése</i> Ki vagyok én? Az vagyok kinek mások mondanak? Személyiségtesztek Önmagunk elfogadása Külső és belső értékek <i>Istentől kapott értékeink</i> Értékesség Használd, amid van Isten vezetése az életünkben		<i>Természetismeret:</i> Kamaszkori változások: testkép, testalkat; az egészséges táplálkozás alapelvei; a serdülő személyiségének jellemző vonásai; az önismeret és az önfejlesztés eszközei; veszélyforrások különféle élethelyzetekben; káros szenvedélyek. <i>Dráma és tánc:</i> ön- és társismereti játékok. <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> nemzetiségek és etnikai kisebbségek; a cigány (roma) népesség helyzete.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Személyiség, énkép, életcél, értékesség, elfogadás, Isten vezetése, külső és belső értékek	

Tematikai egység	A Gyülekezet	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 10. osztályos Bibliaismeret Apostolok cselekedet tematikai egysége, A 11. osztályos Bibliaismeret Pál levelei, Újszövetségi levelek tematikai egységei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Felfedezni az Egyház, Gyülekezet páratlan tisztességét. Megérteni az egyházi, gyülekezeti élet sokszínűségét. Bátorítani az egyházi, gyülekezeti szolgálatba való részvételre.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>A Gyülekezet felépítése</i> Egyház, gyülekezet, eklézsia fogalma Templom, Imaház fogalma A Gyülekezet, mint Krisztus teste A gyülekezet szolgálattevői Szolgálati ajándékok <i>A Gyülekezeti élet alapjai</i> Újjászületés Bemerítés, keresztség Úrvacsora Bizonyságtétel Istentisztelet Szentlélek munkája		<i>Földrajz:</i> a világvallások társadalmat, gazdaságot, környezetet befolyásoló szerepe; kultúrák találkozásai a Föld különféle térségeiben.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egyház, Gyülekezet, Eklézsia, templom, imaház, presbiter, diakónus, újjászületés, bemerítés, keresztség, úrvacsora, bizonyoságtétel, Istentisztelet, Szentlélek.	
Helyi többlet óraszám: 2 óra	<i>A keresztyén egyház megpróbáltatásai a XX. században: Beszámolóik illetve dramatikus megjelenítés pl. Albert Schweitzer, Teréz anya, Billy Graham életműve. Dramatikus megjelenítés: keresztyén helytállás XX. sz.-i morális kérdésekben.</i>	

Tematikai egység	Bölcsességirodalom	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 11. osztályos Bibliaismeret Zsoltárok tematikai egységei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A bibliai bölcsességirodalom által megfigyelni Isten jelenlétét a különböző élethelyzetekben. Elkötelezettség kialakítása a bibliai értékrend iránt.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Jób könyve</i> A láthatatlan világ hatása a látható világban. A szenvedés jelenléte és feldolgozása az emberi életben <i>A Példabeszédek könyve</i> Isten bölcsessége Lustaság, a munkához való viszony Kapcsolati kérdések A szív szerepe <i>A prédikátor könyve</i> Mindennek megvan az ideje Az élet mulandóság, Idősek tisztelete <i>Énekek éneke</i> A szerelem szerepe életünkben A vágyaink kifejezése		<i>Vizuális kultúra:</i> személyes véleményt kifejező vizuális megjelenítés adott témában. <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> A példázatok, példabeszédek, metaforák felismerése, megértése és használatuk

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Láthatatlan világ, látható világ, szenvedés, bölcsesség, lustaság, szív. mulandóság, tisztelet, szerelem
Helyi többlet óraszám: 2 óra	Kooperatív csoportmunkával készített kiselőadások és azok bemutatása.

Tematikai egység	Életünk nagy kérdései	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 12. osztályos Bibliaismeret Helyem a világban tematikai egysége.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Segítséget adni az élet legnagyobb kérdéseinek megválaszolásában. Bátorítani az életutat befolyásoló jó döntések meghozatalát. Kérni és felismerni Isten vezetését a választások során.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<i>Az életünk lelki (szellemi) döntési, választásai</i> Szabad akarat kérdése Isten terve: Válaszd az életet! Áldás és átok <i>Az Istenbe vetett hit és következményei életünkben</i> Vetés és aratás törvényszerűsége Istennel vagy nélküle Odaszánás, tanítványság <i>Párkapcsolataink</i> Készülődés a párválasztásra Párválasztás – „nem jó az embernek egyedül” Gyermekvállalás – Válaszd az életet! <i>Egészséges jövőkép, egészséges énkép</i> A múlthoz elrendezése és feldolgozása Reménységgel a jövő felé Célorientáltság – Tudom, hogy mit akarok		<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> egyenlőség és egyenlőtlenségek a társadalomban; állampolgári jogok és köteleességek; <i>Biológia egészségtan:</i> leány és női, fiú és férfi szerepek a családban, a társadalomban; <i>Vizuális kultúra:</i> személyes véleményt kifejező vizuális megjelenítés adott témában.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szabad akarat, áldás, átok, hit, odaszánás, tanítványság, párválasztás, gyermekvállalás, jövőkép, énkép, célorientáltság	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	- Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban. - Ismerje a atnult királyok és próféták történetét. - A Péld 16:6., a Szeretet himnusza 1.Kor 13:1-8 és a 23.Zsoltár memoriter szintű ismerete - Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: kegyelemből való üdvösség, alázat, felettes hatalmaknak való engedelmesség, zsoltár - Krisztushimnusz Fil 2:2-11; Péld 1:2-9; 2 Pt 2:9-10; 127. zsoltár memoriter szintű ismerete. - Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: szabad akarat, újjászületés, tanítványság. - Tudja megfogalmazni az egyház és a gyülekezet közötti különbséget, az úrvacsora, az istentisztelet, a bemeletés lényegét